

NORSK SJØFARTSMUSEUM ARSBERETNING 1986(utkom 1987).

Arsboken är just utkommen och hann inte med i den genomgång av de norska årsböckerna i maritima ämnen, som jag just företog i Medd/MAS.

Ur snävt svensk synvinkel är naturligtvis den norske numismatikern Kolbjørn Skaares presentation av myntfyndet vid Hvaler särskilt intressant. Mynten låg i ett vrak vid Hollenderbåen nära svenska gränsen som upptäcktes av sportdykare i Haldens UV-klubb 1983. Fyndet hölls delvis hemligt, inte minst på grund av myntruschen efter Rundefyndet. Det bestod av 1.344 mynt varav 95 % av de identifierbara (1.277 st) var svenska, med slutmynt 1725, antagligen förlisningsåret. Där fanns även några plåtmynt. Redan tidigare har det troligen svenska vrakfyndet presenterats i Medd/MAS (av Erik Karlsson i nr 3/85, där det kallats Herfølvraket).

Vidare innehåller årsboken en kort rapport om vraket från Ny-Hellesund (Langøy), Søgne. Även detta har kortfattat nämnts i Medd. Det innehöll en last av kalkstenshällar, som närmare bestämts paleontologiskt till lager vid Lasnamägi i Estland. På lösfynd har fyndet daterats till senare delen av 1400-talet. Under 1986 har en bottensektion på 20 m längd och upp till 14 bordgångar grävts ut. Under 1987 har det planerats ytterligare undersökas och eventuellt bärgas. Det har nämligen visat sig att fartyget antagligen är en hanseatisk holk, i så fall det första kända fyndet av denna skeppstyp överhuvudtaget. Vi får gratulera till upptäckten och hoppas att det går bra med inte minst finansieringen av arbetet. Det har, som påpekas i årsboken, möjligen gjorts ett fynd till med samma last alldeles i närheten (c 500 m).

Arsboken innehåller också en hel del annat smått och gott. Utifrån marin- arkeologiskt perspektiv noterar man gärna några korta uppgifter om vrakregistreringar, t ex vid Sandefjord (c 1600), Kristiansand och i Rekkvikbukta (Tjølling- troligen från före 1850). Nya dateringar (utan analysnummer och andra uppgifter!) meddelas om 3 stockbåtar funna i Agder, med åldern 995, 1350 och 1525 e Kr.

Bland artiklarna noterar vi bl a en om sjömansmedicin.

CW/Ø-vik